

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ВОДОСНАБДЕВАЊЕ “РЗАВ” АРИЉЕ

**ДУГОРОЧНИ ПЛАН
ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈП “РЗАВ”
ЗА ПЕРИОД 2017 - 2027. ГОДИНА**

ПОСЛОВНО ИМЕ: Јавно предузеће за водоснабдевање "Рзав" Ариље

СЕДИШТЕ: Ариље, ул. Чачанска бб.

ОСНИВАЧ: Град Чачак и Општине Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац

ПРЕТЕЖНА ДЕЛАТНОСТ: Производња и дистрибуција воде за пиће (3600)

МАТИЧНИ БРОЈ: 7350538

ПИБ: 100785008

ЈБКЈС: 81374

НАДЛЕЖНО МИНИСТАРСТВО: Министарство привреде

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ: Град Чачак и Општине Ариље,
Пожега, Лучани и Горњи Милановац

Ариље, април 2017. године

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ "РЗАВ"

Број: 396-1

Ариље, 06.04.2017. године

На основу члана 22. и 59. Закона о јавним предузећима ("Сл. гласник РС", бр. 15/2016), и члана 34. Статута Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље, **Управни одбор** Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље који обавља функцију Надзорног одбора до конституисања овог органа по одредбама Закона о јавним предузећима, на седници одржаној 06.04.2017. године, усвојио је:

**ДУГОРОЧНИ ПЛАН
ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈП "РЗАВ"
ЗА ПЕРИОД 2017 - 2027. ГОДИНА**

С А Д Р Ж А Ј

	<i>Страна</i>
1. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА	1
1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура	1
1.2. Делатност од општег интереса поверена ЈП „Рзав“	2
1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала	2
2. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ	3
2.1. Преглад основних прописа од већег утицаја на пословање ЈП	3
2.2. Националне стратегије у областима деловања ЈП “Рзав“	3
2.3. Просторни и урбанистички планови	4
3. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ	11
3.1. Достигнути ниво развоја	11
3.2. Циљеви и приоритети у развоју основне делатности	12
3.3. Кључне активности потребне за достизање циљева	13
4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕДУЗЕЋА	13
4.1. Унапређење система управљања, руковођење и организације на нивоу предузећа	13
4.2. Линије руковођења, надзора и контроле	14
4.3. Увођење стандардизованих процедура (ИСО)	14
4.4. Базе података, интегрални информациони систем, ГИС технологија	14
5. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ	15
5.1. Оптимална структура и број радника	15
5.2. Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента	15
5.3. Обезбеђење кадрова за ангажовање на сезонским или привремено повременим пословима	15
6. ПОЛИТИКА ЦЕНА ОСНОВНИХ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА	15
6.1. Цене комуналних услуга на нивоу покрића свих трошкова	15
6.2. Део цене производа намењен за развој	17
6.3. Примена принципа "једна услуга - једна цена"	17
6.4. Границе приступачности просечног рачуна у односу на реалну куповну моћ становништва	17
7. ОКВИРНИ ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНА ПОЛИТИКА	18
7.1. Структура капиталних улагања и оквирни предрачун вредности ових улагања	18
7.2. Капиталне инвестиције са којима се аплицира за бесповратна средства из међународних или националних фондова	18
7.3. Инвестиције у објекте комуналне инфраструктуре предвиђене за финансирање из удружених средстава, Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Републичке дирекције за воде, града Чачка и општина Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац	18
7.4. Финансирање замене опреме и дотрајалих возила као и инвестиционог одржавања комуналних објеката из цене воде	18
8. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА	18
8.1. Мере предвиђене годишњим програмом пословања за 2017. годину	18
8.2. Циљане вредности и оквири за реализацију на средњи рок	19

1. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА

1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура

Јавно предузеће за водоснабдевање "Рзав" Ариље су основале општине на основу Одлуке о организовању јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље донете од стране Скупштина општина оснивача у истоветном тексту и то:

- Скупштине општине Ариље 01 - бр. 023-1/87 од 31. марта 1987. године и број 452-5/89-01 од 29. децембра 1989. године,
- Скупштине општине Пожега 01 - бр. 011-8 од 27. априла 1987. године и број 011-42/89 од 29. децембра 1989. године,
- Скупштине општине Лучани бр. 06-53,54 и 55/87-01 од 30. марта 1987. године и број 06-203/89-01 од 29. децембра 1989. године,
- Скупштине општине Чачак бр. 06-82/87-01 од 10. и 16. априла 1987. године и бр. 06-280/89-01 од 29. децембра 1989. године и
- Скупштине општине Горњи Милановац бр. 6-06-13/87 од 31. марта 1987. године и бр. 3-023-41/89 од 29. децембра 1989. Године

-средствима оснивача и средствима Републике Србије, и

-Одлуком о изменама и допунама Одлуке о организовању Јавног предузећа "Рзав" коју су усвојиле Скупштине општина оснивача којом је усклађено организовање Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље (у даљем тексту "предузеће") са одредбама Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса ("Сл. гласник РС" број 25/2000) и Закона о локалној самоуправи (Сл. гласник РС број 9/2002 и 33/2004), у истоветном тексту и то:

- Скупштина општине Ариље 28.02.2006. године, под 01 бр. 023-25/05,
- Скупштина општине Пожега 11.11.2005. године под 03 бр. 011-17/05,
- Скупштина општине Лучани 05.09.2005. године под бр. 06-36/05-01,
- Скупштина општине Чачак 21. и 24.10.2005. године под бр. 06-87/2005-5-02,
- Скупштина општине Горњи Милановац 16.09.2005. године под бр. 4-01-06-711/05,

На основу наведених одлука Јавно предузеће за водоснабдевање "Рзав" Ариље, уписано је у судски регистар код Окружног суда у Ужицу под бројем Фи-174/87 од маја 1987. и Фи 1/90 од 3. јануара 1990. године и извршено је превођење и упис у регистар код Агенције за привредне регистре решењем број БД. 23776/2005 од 20.06.2005. године.

Предузеће послује у правној форми: Јавно предузеће за водоснабдевање "Рзав" Ариље. Скраћени назив фирме је: ЈП "Рзав" Ариље.

Седиште предузећа је у Ариљу, ул. Чачанска б.б.

Основни капитал предузећа износи 536.939.647 динара, односно 90.817.389 УСА долара, по средњем курсу НБЈ на дан 31.12.1997. године. Учешће оснивача у основном капиталу износи 376.126.223 динара, што износи 70,05 %.

Процентуално учешће оснивача у основном капиталу износи:

Ред бр.	Оснивачи	Учешће оснивача у динарима	% учешћа
1.	Град Чачак	186.586.527	49,61
2.	Општина Г. Милановац	97.454.546	25,91
3.	Општина Пожега	43.867.969	11,66
4.	Општина Лучани	32.055.297	8,52
5.	Општина Ариље	16.161.884	4,30

1.2. Делатност од општег интереса поверена ЈП „Рзав“

Предузеће обавља претежну делатност:

3600 - сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде овлашћеним предузећима која врше водоснабдевање у општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац.

Јавно предузеће за водоснабдевање "Рзав" Ариље је и носилац инвеститорских послова на изградњи бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково" у име и за рачун удружиоца средстава: Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Републичке дирекције за воде, града Чачка и општина Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац.

Поред претежне делатности из става 1. овог члана, Предузеће обавља и следеће делатности:

- пројектовање грађевинских и других објеката;
- инжењеринг;
- вођење пројеката и техничке активности;
- пројекти за нискоградњу, хидроградњу и саобраћај;
- искоришћавање и употреба вода;
- заштита од штетног дејства вода;
- заштита вода од загађивања;
- изградња хидрограђевинских објеката, водоводне и канализационе мреже;
- мерења у вези са чистоћом воде – испитивање хигијенске исправности воде.

Предузеће може поред делатности из претходног става овог члана за чије је обављање основано, да обавља и друге делатности без уписа у регистар уколико служе обављању претежне делатности а за те делатности испуњава законске услове за њихово обављање, укључујући и послове спољнотрговинског промета и вршења услуга у спољнотрговинском промету у оквиру делатности Предузећа на основу одлуке Надзорног одбора предузећа, уз сагласност оснивача, у складу са законом под условом да тиме не угрози обављање основне делатности.

О промени делатности ЈП "Рзав" Ариље, као и о обављању других делатности које служе обављању претежне делатности одлучује Надзорни одбор уз сагласност оснивача у складу са законом.

1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала

Књиговодствена вредност капитала са којим располаже и послује ЈП "Рзав" Ариље на дан 31.12.2016. године износи 469.487.491 динар.

Будући да акт о Оснивању ЈП "Рзав" Ариље још није усаглашен и усвојен од стране свих оснивача у истоветном тексту (*после чега би се на основу истог донео и Статут*) новчани део основног капитала од стране оснивача није уплаћен, а тиме није ни уписан код АПР.

Неновчани део основног капитала није евидентиран у АПР-у. Упис неновчаног дела основног капитала биће извршен по доношењу акта о Оснивању ЈП "Рзав" Ариље и извршеној процени вредности имовине.

Од средстава која су по Закону о јавној својини означена као средства у јавној својини, предузеће у функцији обављања поверених делатности користи и одржава у функционалном стању следеће објекте:

1. Привремени водозахват и црпну станицу "Шевељ",
2. Цевовод сирове воде са свим припадајућим објектима (шахте са ваздушним вентилима, испирне и муљне шахте),
3. Постројење за прераду воде,
4. Магистрални цевовод чисте воде са свим својим крацима и припадајућим објектима (Хлорна станица "Рошци", Хидраулички чвор "Брђани", мерно регулациони блокови, шахте са ваздушним вентилима, испирне и муљне шахте) до градских резервоара.

2. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

2.1. Преглед основних прописа од већег утицаја на пословање ЈП

Како ЈП "Рзав" Ариље послује у правној форми "јавно предузеће" на њега се у пуној мери односе одредбе Закона о јавним предузећима објављен 25. фебруара 2016. године ("Сл. гласник РС", бр.15/2016). Овај системски закон настоји да стање у свим јавним предузећима унапреди у три сегмента:

- у сегменту управљања и руковођења
- у сегменту стратешког и текућег планирања и
- у сегменту контроле пословања јавних предузећа.

ЈП "Рзав" Ариље у смислу Закона о буџетском систему није ни директни ни индиректни корисник буџетских средстава, али као корисник јавних средстава потпада под укупну регулативу која проистиче из овог такође системског прописа. Код пројекције пословања у наредним годинама треба имати у виду више ограничења која проистичу из Закона о буџетском систему, а пре свега:

-забрану запошљавања која је на снази од децембра 2013. године, а продужена је и на 2017. годину;

-ограничења код новог запошљавања која проистичу из Закона о максималном броју запослених у јавном сектору који важи до краја 2018. године.

-умањење висине основних зарада за 10% и забрану повећања основица за обрачун зарада на основу Закона о привременом умањењу основица за обрачун зарада чија примена временски није ограничена.

Поред ова три прописа, код пројекције пословања ЈП "Рзав" треба имати у виду одредбе секторских прописа који имају утицај на поједине делатности (Закон о водама,...), као и опште прописе који се примењују и на сва друга активна привредна друштва:

- прописи којима се уређују облигациони односи,
- прописи из области финансија и рачуноводства,
- порески прописи,
- прописи којима се уређују области радног права (Закон о раду, колективни уговори),
- прописи из области заштите права потрошача,
- други прописи из области заштите и безбедности на раду, противпожарне заштите и др.

Посебно треба имати у виду да поред основне делатности - производње и дистрибуције здраве пијаће воде, ЈП "Рзав" Ариље обавља по уговору и овлашћењу добијеном од стране оснивача послове носиоца инвеститорских послова на изградњи бране и акумулације "Ариље-профил Сврачково" које исти финансирају заједно као удружиоци средстава са Министарством пољопривреде Републике Србије - Републичком дирекцијом за воде.

2.2. Националне стратегије у областима деловања ЈП "Рзав" (вода, отпад, енергетика, саобраћај...)

Водопривредна основа Републике Србије („Сл. гласник РС“ 11/2002 од 07.03.2002.) предвиђа изградњу акумулације веће од 10 милиона м³ на реци Рзав. Акумулација „Ариље - профил Сврачково“ служи за водоснабдевање, оплеменењавање малих вода, наводњавање и енергетику.

Стратегија управљања водама на територији Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр 3/2017 од 18.01.2017. године) предвиђа изградњу комплексних водних система, регионалних и/или вишенаменских, укључујући и акумулације са вишенаменском функцијом у области коришћења вода, заштите вода од загађивања и заштите од вода, што представља активност на унапређењу режима вода на територији Републике Србије.

Изградња брана и формирање акумулација имају за циљ уређење режима вода на одређеном простору, односно, обезбеђење довољних количина вода за потребе корисника, заштиту животне средине и искључење деструктивног дејства вода, редукцијом поплавних таласа.

“Такође, потребно је довршити изградњу акумулације Сврачково што би омогућило проширење обухвата РБС „Рзав“, подсистема Западноморавско - рзавског регионалног система.”

Подсистем Рзав Западноморавско - рзавског регионалног система је потенцијално највећи подсистем у Републици Србији, па је у Водопривредној основи Републике Србије приказан као два субсистема.

Регионални субсистем Рзав I у овом тренутку снабдева водом насеља у општинама: Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац. Из овог подсистема, када се доврши брана „Сврачково” на реци Рзав, могу се снабдевати и насеља у општинама Аранђеловац, Топола и Краљево.

Регионални субсистем Рзав II у перспективи може обезбедити додатне количине за насеља у сливу Колубаре и града Београда. Превођењем вода из слива Увца у слив Рзава поред обезбеђења додатних количина воде за пиће спречава се нарушавање режима вода на овим просторима, омогућава се и њихово коришћење за производњу хидроенергије, задовољење потреба осталих корисника вода и реализацију услова за рационалну заштиту вода од загађивања на низводном делу Западне Мораве и на Великој Морави. У планском периоду Стратегије не предвиђа се реализација овог субсистема.

2.3. Просторни и урбанистички планови

2.3.1. Просторни план подручја изворишта водоснабдевања регионалног подсистема „Рзав“ – „Сл. гласник РС“ број 131/2004

Планско решење регионалног подсистема водоснабдевања „Рзав“

2.3.1.1. Конфигурација регионалног подсистема водоснабдевања „Рзав“ на подручју Просторног плана

Основну конфигурацију представљају:

1) Акумулације у оквиру изворишта

Брана и акумулација „Сврачково“

Брана „Сврачково“ планирана је на профилу Великог Рзава северно од узвишења „Љубина стена у КО Сврачково (општина Пожега), око 9,3 км узводно од ушћа у Моравицу. Брана је планирана као насута брана грађевинске висине око 68 м; са централним глиненим језгром, са двојним филтрима, потпорним телом од каменог набачаја и ињекционом завесом; са котом круне бране на 423,6 м.н.м., дужином у круни од 211 м, ширином од 8 м; котом нормалног успора (НУ) 418,2 м н.м., котом максималног успора 421,7 м н.м.; шахтним преливом за евакуацију великих вода $Q_{MPF}=1.150 \text{ м}^3/\text{с}$ са котом прелива 418,2 м.н.м. и пречником преливне ивице 26,6 м; темељним испустом капацитета $21,8 \text{ м}^3/\text{с}$, који при коти НУ и просечном дотоку од $6,21 \text{ м}^3/\text{с}$ обезбеђује пражњење акумулације до коте 389,0 м.н.м. за око 25 дана; водозахватне грађевине (куле) у језеру која обједињује захватање воде за водоснабдевање, испуштање гарантованих протока и контролу потпуног пражњења акумулације преко темељног испуста, са три селективна захвата за водоснабдевање (на коти 412,75 м.н.м., 401,75 м.н.м. и 390,75 м.н.м.) појединачног капацитета $3,36 \text{ м}^3/\text{с}$ (водоснабдевање $2,5 \text{ м}^3/\text{с}$ и гарантовани проток $0,86 \text{ м}^3/\text{с}$); и командном зградом на платоу уз круну бране. Гарантовани протицај има 100% количинску и временску обезбеђеност и одређен је према протицају малих вода вероватноће 90% у трајању од 20 дана. Испуст за гарантовани протицај одваја се са цевовода сирове воде ради испуштања воде највишег квалитета (и температуре) за низводне екосистеме и рекреацију. У току изградње бране гарантовани проток обезбеђује се путем опточног тунела предбране, а у току пуњења акумулације путем посебног отвора на затварачу темељног испуста. Предбрана грађевинске висине око 11 м и опточним тунелом дужине 250 м обезбеђује заштиту градилишта од тзв. двадесетогодишње велике воде. Предбрана се грађевински уклапа у труп основне бране. Укупна запремина акумулације износи $27 \times 10^6 \text{ м}^3$, и то: корисна запремина $21 \times 10^6 \text{ м}^3$ и запремина за пријем наноса $6 \times 10^6 \text{ м}^3$. За рад подбранске хидроелектране, номиналне снаге $2 \times 3,6 \text{ MW}$ при протоку од $15 \text{ м}^3/\text{с}$ користи се запремински део акумулације до коте 414 м.н.м. Очекиван обим производње електроенергије износи око $20 \text{ GWh}/\text{год}$. Гарантовани проток се, пре испуштања, користи за производњу електроенергије преко кућног агрегата снаге 370 kW .

Површина акумулације при коти НУ износи 139 ха и простире се на око 9 км речног тока, са највећом ширином језера око 600 м и највећом дубином од око 54 м. Кота нивоа у акумулацији при евакуацији тзв. десетохиљадогодишње велике воде ($Q_{0,01}\%$ = 860 м³/с) износи 421,7 м.н.м., а површина воденог огледала око 150 ха.

Брана и акумулација "Роге"

Брана "Роге" планирана је на профилу Великог Рзава у западном делу КО Роге (општина Пожега), око 17,5 км узводно од ушћа у Моравицу и контролише површину слива од 424 км².

Брана је планирана као насута брана грађевинске висине око 95 м, котом круне бране 515 м.н.м., дужине у круни бране од 390 м; котом нормалног успора 512,5 м.н.м., котом минималног радног нивоа 480 м.н.м.; укупне запремине 162,5×10⁶ м³, од чега је користан простор 112,5×10⁶ м³; предбраном висине око 33 м (кота круне 453,5 м н.м.) за скретање реке у фази грађења и оптичним тунелом у десном боку, дужине око 530 м и пречника 4 м, димензионисаним за двадесетогодишњу велику воду, који се по изградњи бране користи као темељни испуст капацитета 46 м³/с при коти НУ; водозахватне грађевине која обезбеђује гарантовани проток од 1,15 м³/с и контролисано одржавање коте НУ (418,2 м.н.м.) у акумулацији "Сврачково"; и командном зградом на платоу низводно од бране.

За рад подбранске хидроелектране номиналне снаге 2×11,3 MW обезбеђује се проток од 2×15 м³/с. Очекиван обим производње електроенергије износи око 42,2 GWh/год.

Гарантовани проток се, пре испуштања, користи за производњу електроенергије преко кућног агрегата снаге 1,1 MW.

Брана и акумулација "Орловача"

Брана "Орловача" планирана је на профилу "Масларски крш", између КО Крушчица (општина Ариље) и КО Равни (општина Ужице), око 33 км узводно од ушћа Великог Рзава у Моравицу. Брана "Орловача", у варијанти са запремином која је утврђена Просторним планом Републике Србије, планирана је као насута брана грађевинске висине око 77 м; котом нормалног успора 582 м н.м.; укупне запремине акумулације од 87×10⁶ м³, са корисном запремином од 57 ×10⁶ м³; подбранском хидроелектраном инсталисане снаге 13,5 MW при протоку од 25 м³/с, и очекиваном производњом електроенергије од 18 GWh/год.

2) Цевовод сирове воде

Довод сирове воде до Постројења за прераду воде (ППВ) у Ариљу (на коти 386,5 м.н.м.) је гравитациони и изводи се у две фазе. За прву фазу у којој се тражи просечно 1.200 л/с, односно у дану максималне потрошње 1.800 л/с, предвиђен је цевовод дужине око 6 км и пречника 1.400 мм, од водозахватне куле у језеру дуж леве обале Великог Рзава до везе са постојећим потисним цевоводом од ЦС "Шевељ" до ППВ "Ариље".

За другу фазу, када се просечан проток сирове воде повећава на око 2.500 л/с предвиђа се додатни цевовод, дужине око 2,5 км и пречника 800-1.000 мм, који се води паралелно са постојећим цевоводом ЦС "Шевељ" - ППВ "Ариље" у оквиру истог заштитног појаса ширине 20 м.

3) Привремени водозахват "Шевељ"

Привремени водозахват на Великом Рзаву, на месту бујичарске преграде "Шевељ", налази се око 2 км узводно од Ариља. Вода се захвата из водотока узводно од преграде, одговарајућим водозахватом, а затим се црпном станицом (ЦС) и потисним цевоводом пречника 1.200 мм, дужине око 2,5 км, упућује у ППВ. У ЦС "Шевељ" је уграђено пет пумпи, са планираном уградњом још једне, укупан капацитет износи 1.200 л/с.

Кључни проблем садашњег (прелазног) стања водоснабдевања што непосредно зависи од тренутног протока, који се у маловодним периодима може смањити на свега 0,5-0,6 м³/с.

2.3.1.2. Конфигурација подсистема "Рзав" у фази повезивања с подсистемом "Увац"

Стратегија повезивања подсистема "Рзав" и "Увац" лежи у чињеници да је слив Увца подручје са врло квалитетном водом, и са изграђене три акумулације "Увац", "Кокин Брод" и "Радојња" у континуираној каскади, од којих прве две - "Увац" и "Кокин Брод" - спрегнутим деловањем обезбеђују вишегодишње регулисање протока реке Увца. Сада се та веома

квалитетна вода користи само енергетски, преко каскаде од две прибранске ХЕ ("Увац" и "Кокин Брод") и једне деривационе хидроелектране (ХЕ "Бистрица").

Планирано је да се вододелница између слива Увца и слива Великог Рзава пробије базним тунелом. Дужина тунела варира, зависно од концепције превођења: (а) тунел дуг око 7-8 км (из акумулације "Кокин Брод" до тока Беле реке у сливу Великог Рзава, одакле би преведена вода природним путем доспевала у акумулацију "Орловача"), уколико се жели само превођење воде, без неких већих енергетских објеката; (б) око 12-14 км, уколико се тунел води све до акумулације "Орловача", чиме би се остварио пад од преко 150 м, који би омогућио превођење уз енергетско коришћење. Основна идеја је да се део воде из Увца, из акумулације "Радојња" или "Кокин Брод", преведе у слив Великог Рзава, како би се затим преко рзавске каскаде акумулација "Орловача" - "Роге" - "Сврачково" упутио према водом дефицитарнијим подручјима Србије. У случају превођења само за водопривредне сврхе то се може остварити најкраћим тунелом, најмањег пресека (око 2,2 м) из акумулације "Кокин Брод" у Белу реку.

2.3.1.3. Конфигурација система "Рзав" - "Увац" - "Лим"

Конфигурација планираних акумулација на Великом Рзаву и постојећих акумулација на Увцу и Лиму омогућава, уколико се за тим укаже потреба, да се та три система спрегну у целину, чиме би се добио водопривредно и хидроенергетски још значајнији систем. Тај систем би омогућио да се и део протока Лима упути према Великом Рзаву, и преко њега у водом дефицитарне зоне у средишту Србије.

2.3.1.4. Конфигурација објеката регионалног подсистема водоснабдевања "Рзав" изван подручја Просторног плана

Објекте који нису обухваћени Просторним планом, а који представљају функционални део регионалног подсистема водоснабдевања "Рзав", представљају:

Постројење за прераду воде у Ариљу

Постројење за прераду воде (ППВ) планирано је у две фазе. У првој фази, која је већ реализована изградњом ППВ на брду Клик изнад Ариља, обезбеђен је просечан годишњи капацитет прераде од 1.200 л/с, што је према ранијим пројекцијама развоја конзума оцењивано да ће бити довољно до око 2010. године. У другој фази, доградњом постројења бистрења и таложнице на истој локацији, капацитет ППВ се повећава на 2.500 л/с сирове воде, односно 2.300 л/с чисте воде. Тиме се, према процени, подмирују потребе постојећег конзумног подручја до 2030. године.

Магистрални систем за пренос чисте воде

Део регионалног подсистема који је највећим делом реализован је магистрални цевоводни систем за пренос чисте воде од ППВ "Ариље" до резервоара на свим рубним деловима дистрибутивних система. Капацитет магистралних цевовода обезбеђује, процењени, обим водоснабдевања постојећег конзумног подручја до 2030. године.

Реализоване су следеће деонице: (а) магистрални цевоводи: ППВ "Ариље" - рачва за Пожегу - одвајак за Лучане - Трбушане (прикључак за Бељину); Бељина - Љубић, Љубић - Брђани; Брђани – Горњи Милановац; (б) прикључни цевоводи за Ариље, Пожегу, Лучане, Бељину и Љубић. Од наведених, само је деоница магистралног цевовода од ППВ до рачве за Лучане изведена са 50% капацитета за коначну фазу.

2.3.1.5. Динамика реализације објеката регионалног подсистема водоснабдевања "Рзав"

Реализација регионалног подсистема водоснабдевања "Рзав" планирана је етапно - са два субсистема:

1) Субсистем "Рзав 1" - прва етапа:

-Прва фаза:

Реализовани објекти

- ППВ "Ариље" (капацитет 1.200 л/с)

- магистрални систем за пренос чисте воде (око 76 км) и потисни цевовод сирове воде (око 3 км)

Планирани објекти (до 2008. године), према водопривредним условима број 325-05-824/97-07 од 06.03.1998. године:

- брана и акумулација "Сврачково"
- цевовод сирове воде дужине око 6 км, од бране до постојећег потисног цевовода
- ЦС "Шевељ"
- прибранска ХЕ (2 × 3,6 MW)
- Постројење привременог водозахвата на локацији "Шевељ" остаје у функцији као резервно/допунско извориште водоснабдевања.

-Друга фаза - планирани објекти:

- брана и акумулација "Роге" са прибранском ХЕ (до 2018. године)
- проширење капацитета ППВ "Ариље" (на 2.500 л/с) уз додатни цевовод сирове воде на деоници паралелно са постојећим потисним цевоводом (до 2010. године)
- брана и акумулација "Орловача" са прибранском ХЕ (перспективно решење)

2) Субсистем "Рзав 2"- друга етапа

- објекти за превођење вода из подсистема "Увац" (перспективно решење)

Завршетком прве фазе субсистема "Рзав 1" успоставља се основно планско решење регионалног подсистема водоснабдевања, које ће обезбедити:

Снабдевање водом највишег квалитета

Акумулација "Сврачково" омогућиће да подсистем "Рзав" постане један од најзначајнијих регионалних система водоснабдевања Србије, са просечном годишњом прерадом 2.500 л/с сирове воде, односно испоруком 2.300 л/с чисте воде; уз 100% количинске и 97% временске обезбеђености (у периоду екстремних неповољних ситуација, не дозвољава се редукција већа од 30%, што подсистем сврстава у најпоузданије водоводне системе Србије).

Акумулација "Сврачково" омогућава водоснабдевање до 2030. године, са већ уговореном испоруком воде од укупно 2.300 л/с, од чега на улазу у резервоаре дистрибутивних система: Ариље- 200 л/с, Пожега - 350 л/с, Лучане/Гуча - 200 л/с, Чачак – 1.200 л/с, Горњи Милановац - 350 л/с.

Расподела потрошње, са постојећим капацитетом ППВ од 1.200 л/с чисте воде, износи: Ариље -100 л/с, Пожега - 200 л/с, Лучане, Гуча - 150 л/с, Чачак - 600 л/с, и Горњи Милановац - 150 л/с.

Производњу електричне енергије.

Прибранска ХЕ "Сврачково" прерађујући само вишкове воде у односу на потребе регионалног водоводног система (воду која би се иначе прелила), као и протоке који се испуштају као гарантовани обезбеђује просечну годишњу производњу (са кућним агрегатом) од око 22 GWh/год.

Очување квалитета низводних вода

Са 100% обезбеђеношћу гарантованог протока од 0,86 м³/с, акумулација "Сврачково" има значајну улогу у поправљању режима малих вода, што је једна од важних водопривредних мера код заштите квалитета воде. Након њене изградње биће омогућено оперативно управљање режимима малих вода, у кризним маловодним стањима и посебно у условима хаваријских загађења на низводном правцу: Моравица (Ивањичка) - Западна Морава - Велика Морава. Постојање селективног водозахвата омогућава управљање термичким режимима на Великом Рзаву и Моравици, делом и на Западној Морави, када су екосистеми угрожени због деловања малих протока, високих температура и ниског садржаја кисеоника у води. Позитивном деловању акумулације доприноси и регулациони конични затварач на испусту, који омогућава оваздушење гарантованог протока и повећање садржаја кисеоника у низводној деоници водотока Великог Рзава.

Активну одбрану од поплава

Акумулација "Сврачково" је релативно мале запремине. Иако у њој није планиран посебни наменски простор за одбрану од поплава, она омогућава ретензирање - ублажавање поплавних таласа, што је од значаја за читаву низводну долину, посебно на потезу Ариље - Пожега. Прави ефекат заштите биће након реализације рзавске каскаде акумулација, када би се феномени појаве таласа великих вода потпуно изгубили на низводном делу тока.

2.3.2. Режији коришћења, уређења и заштите

2.3.2.1. Простори за изградњу објеката подсистема "Рзав"

На простору предвиђеном за изградњу водопривредних објеката подсистема "Рзав" (9,04 км²) успоставља се режим строго ограничене и контролисане изградње.

До привођења простора планираној намени, односно прибављања земљишта у јавно власништво, забрањује се изградња нових објеката. Дозвољава се обављање радова на инвестиционом одржавању постојећих и постављање монтажних објеката. Без посебних ограничења може се газдовати шумским и пољопривредним земљиштем, под условом да се код обрадивих површина промене у обиму и начину коришћења ограничавају на редовни плодоред, а код шумског земљишта на постојећи обим и структуру шуме.

2.3.2.2. Зона непосредне заштите изворишта

На простору зоне непосредне заштите изворишта (око водозахватне куле у акумулацији и дуж узводног дела брана) успоставља се режим строге санитарне заштите, који се спроводи строгим санитарним надзором и мерама техничке заштите.

2.3.2.3. Подручје уже зоне заштите изворишта

На подручју уже зоне заштите (34,71 км²) успоставља се режим санитарног надзора. До доношења интегралног програма уређења пољопривредног земљишта задржава се постојећа структура пољопривредних површина, уз поштовање принципа обраде и сетве према нагибу и типу земљишта. Употреба средстава за заштиту биља и минералних ђубрива мора бити усаглашена, по врсти и количини, са агропедолошким условима и могућностима заштите вода. Ограничава се обим економске експлоатације шума, одређивањем свих шума за заштитне шуме као приоритетном функцијом. Газдовање шумама ускладиће са интересима водопривреде, првенствено у погледу заштите од ерозије и потенцијалних клизишта у току експлоатације акумулације.

Забрањује се формирање депонија комуналног отпада, проширење или формирање нових гробља, одлагање угинуле стоке, складиштење и транспорт опасних и штетних материја које могу угрозити извориште. Постојећа локална гробља се затварају (без измештања гробница).

По успостављању зоне заштите, санитацију постојећих стамбених и економских објеката, објеката за одмор и рекреацију, као и санитарно уређење терена (уклањање депонија, одлагалишта сточног отпада и осоке, и сл.) обезбеђује инвеститор водопривредног објекта. Изузетно, дозвољава се проширење или изградња новог стамбеног објекта као замена постојећег или решавање стамбених потреба чланова постојећих домаћинстава, као и реконструкција економских објеката уз обавезу контролисаног елиминисања чврстог и течног отпада на санитарно прихватљив начин. За потребе туристичко - рекреативног коришћења акумулација дозвољава се уређење излетничких и риболовних стаза, на планираним локацијама уређење приобаља (плаже, отворени спортски терени, понтони, сидришта и сл.) са санитарно обезбеђеним објектима за дневни боравак посетилаца и пратећом инфраструктуром (повишта, заклони од кише, и сл.). Осим наведених изузетака, на простору зоне заштите забрањује се даља изградња објеката који нису у функцији изворишта.

Развој саобраћајне инфраструктуре ограничава се на категорију локалних јавних, пољских и шумских путева. На свим јавним путевима, на уласку у зону заштите постављају се видне ознаке о забрани превоза, складиштења или испуштања опасних и штетних материја, као и забрани вршења радњи које могу угрозити извориште. Дуж јавних путева обезбеђује се инфраструктура за прикупљање атмосферских вода, са сепараторима нафтних деривата. Путеви који се изводе за потребе водопривреде користе се и за потребе локалног саобраћаја.

Изградња преносне и дистрибутивне електроенергетске и телекомуникационе мреже, локалних водовода и сл. није ограничена.

2.3.2.4. Подручје шире зоне заштите изворишта

На поручју шире зоне заштите изворишта (393,08 км²) успоставља се режим селективног санитарног надзора и ограничења.

Коришћење и уређење пољопривредног и шумског земљишта биће засновано на решењима и предиспозицијама основа заштите, коришћења и уређења пољопривредног и шумског земљишта.

Стамбени и економски објекти, као и делатности код којих се користе или производе материје које на било који начин могу угрозити извориште морају обезбедити њихов санитарно прихватљив третман.

Развојем и уређењем регионалне саобраћајне инфраструктуре обезбедиће се услови за несметано одвијање транзитног путничког и робног промета, уз контролисан превоз опасних и штетних материја, као и других материја у количинама које могу трајно и у значајном обиму угрозити извориште водоснабдевања. Дуж регионалних путева обезбедиће се инфраструктура (водонепропусне риголе и сл.) и уређаји за прикупљање, одвођење и санитарно прихватљив третман загађених атмосферских вода, као и привремени пријем отпадних материја у случају акцидената у редовном саобраћају. Развој и уређење локалне саобраћајне и техничке инфраструктуре реализоваће се без посебних захтева у погледу заштите изворишта.

2.3.2.5. Подручје изван шире зоне заштите

Подручје плана изван шире зоне заштите изворишта (0,44 км²) обухвата простор низводно од бране "Сврачково" на коме је предвиђена изградња приступног пута, цевовода сирове воде, далековода и ТТ кабла.

До извођења планиране инфраструктуре, односно прибављање земљишта у јавно власништво задржава се постојеће стање у погледу намене површина и начина њиховог коришћења и газдовања.

2.3.2.6. Просторни развој, размештај и коришћење инфраструктурних система

1) Путна инфраструктура

Путну инфраструктуру формираће постојећи и планирани путеви који су у функцији посебне намене и интегралног развоја и уређења подручја Просторног плана.

Приоритет има изградња / измештање деоница локалних, категорисаних и некатегорисаних, путева из зона потапања планираних акумулација, и то:

-на подручју акумулације "Сврачково":

- деоница пута на правцу Д. Село (КО Сврачково) - круна бране - Северово, дужине око 2 км,
- деоница пута на правцу Роге - засеок Вајовићи, дужине око 1,5 км, и мостом у Рошкој луци дужине око 60 м,
- деоница пута Рошка бања - засеок Сарвани (КО Роге), дужине око 1,0 км и мостом, узводно од Рошке бање, дужине око 50 м, и
- деоница пута брана "Сврачково" - регионални пут Р-228, дужине око 3,5 км и мостом преко Великог Рзава дужине око 50 м;

2) Одвођење атмосферских и комуналних отпадних вода

Пројектом санитарне заштите акумулације "Сврачково" предвиђени су следећи радови:

-на простору акумулације и бране:

-за 18 домаћинстава: уклањање свих објеката, са санитарном неутрализацијом нужника, септичких јама, одлагалишта кућног и сточног отпада, и другог загађеног земљишта,

-у ужој зони заштите:

-за 158 домаћинстава: изградња типских хигијенских нужника са водонепропусном јамом, уз претходно санитарно неутралисање постојећих објеката, и

- за сва домаћинства са сточним фондом; изградња, типских, водонепропусних базена и јама за осоку, уз претходно санитарно чишћење постојећих одлагалишта,

-у широј зони заштите:

-за око 3.090 домаћинстава: санитарна неутрализација нехигијенских пољских нужника и септичких јама,

- за сва домаћинства са сточним фондом; изградња, типских, водонепропусних базена и јама за осоку, уз претходно санитарно чишћење постојећих одлагалишта,
- за око 2.160 домаћинстава: изградња, типских, хигијенских нужника, са водонепропусном јамом, и
- за око 930 домаћинстава: изградња санитарних, водонепропусних, септичких јама.

Трошкови санитације постојећих домаћинстава, односно објеката намењених за стални и привремени боравак представљају део инвестиционе вредности објеката подсистема "Рзав".

Атмосферске воде са грађевинских подручја уводиће се кишном канализацијом и отвореним каналима у локалне реципијенте. Атмосферске воде са регионалних путева, јавних паркиралишта и локалних путева (само у ужој зони заштите), пре упуштања у реципијенте, морају имати предтретман за одвајање нафтних деривата.

3) Електроенергетска мрежа и објекти

У функцији посебне намене подручја, планиране су следеће интервенције на електроенергетској мрежи:

-на подручју акумулације и бране "Сврачково":

- измештање 10 kV далековода ТС "Роге" - ТС "Вајовићи", уз могућност преласка акумулације као кабловски вод у труп планираног моста у Рошкој луци или као засебан ваздушни вод, и
- изградња двоструког далековода; са 10(35) kV водом између ТС 35/10 kV "Шевељ" и ТС 10/0,4 kV на градилишту бране, и 35 kV водом од разводног постројења ТС 6,3/35 kV подбранске ХЕ (инсталисане снаге 7,2 MW) до одвајања 10(35) kV за ТС "Шевељ".

Деоница, наставка, 35 kV далековода до ТС 35/10 (планирано 110/35/10) kV "Ариље 2", која се изводи за потребе пласмана електроенергије из подбранске ХЕ, није обухваћена Просторним планом. Траса ове деонице ће се поставити у складу са Генералним урбанистичким планом Ариља.

-на подручју акумулације и бране "Роге":

- измештање 10 kV далековода ТС "Дрежник-центар" - ТС "Зекавице"- ТС "Шмакићи" северно од профила акумулације, или изградња новог далековода ТС "Шмакићи" - ТС "Рошка бања",
- траса далековода, напонски ниво и место напајања ТС на градилишту бране утврдиће се у поступку иновације Просторног плана након 2008. године, у сарадњи са надлежним електродистрибутивним предузећем, и
- траса 110 kV далековода за пласман електроенергије из подбранске ХЕ (инсталисане снаге 22,6 MW) утврдиће се у поступку иновације Просторног плана након 2008. године, у сарадњи са надлежном службом Електропривреде Србије.

-на подручју акумулације и бране "Орловача":

- измештање 10 kV далековода између ТС "Радошево" и ТС "Велимири", уз могућност преласка акумулације као кабловски вод у труп планираног моста на профилу Велимири или изградњом далековода ТС "Велимири"- ТС "Митрићи" (са напајањем из правца ТС 35/10 kV "Сирогојно"),
- траса далековода, напонски ниво и место напајања ТС на градилишту бране утврдиће се у поступку иновације Просторног плана након 2014. године, у сарадњи са надлежним електродистрибутивним предузећем, и
- траса 110 kV далековода за пласман електроенергије из подбранске ХЕ (инсталисане снаге 13,5 MW), утврдиће се у поступку иновације Просторног плана након 2014. године, у сарадњи са надлежном службом Електропривреде Србије.

Просторним планом је предвиђена могућност изградње малих хидроелектрана (МХЕ), које би се реализовале првенствено на местима уз планиране бујичне преграде. Право на енергетско искоришћење вода може бити условљено (су)финансирањем изградње бујичне преграде.

Изградња МХЕ је плански могућа и на следећим профилима водотока:

- Мале реке, на два преградна места низводно од Равне Горе;
- Пресечке реке, на два преградна места: низводно од Пресеке и низводно од Мочиоца;
- Љубишнице, са два преградна места: низводно од зас. Јоксимовићи и северно од зас. Лазовићи;
- Катушници, са два преградна места: североисточно од узвишења Смиљанско брдо и северно од Гостиља; и

-Приштевице, са преградом јужно од засеока Ристановићи.

Услови изградње и повезивања МХЕ са електроенергетском мрежом (траса далековаода, напонски ново и место повезивања) утврдиће се у сарадњи са надлежним електродистрибутивним предузећем и предузећем надлежним за газдовање објектима подсистема "Рзав" и условима завода надлежних за заштиту природних и културних добара.

Остали видови, алтернативних, енергетских извора (биогаз, енергија ветра, соларна енергија и сл.) могу се реализовати на подручју Просторног плана, уколико нису у супротности са правилима изградње и уређења подручја, односно испуњавају услове санитарне заштите изворишта, заштите животне средине, природних и културних добара.

***План детаљне регулације „Брана Сврачково – субсистем Рзав 1“
(Скупштина општина Пожега 03 број 350-172/04 од 30.12.2004. године)***

Повод за израду Плана детаљне регулације „Брана Сврачково – субсистем Рзав 1“ је дугорочно обезбеђење водоснабдевања потрошача на подручју општина Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац.

Циљ израде Плана је утврђивање јавног грађевинског земљишта, правила и услове за потребе градње бране и формирање акумулације на профилу „Сврачково“ око 9,3 км узводно од ушћа Великог Рзава у Моравицу.

Израда плана је предвиђена као део имплементације (планске разраде) прве етапе реализације Просторног плана подручја изворишта водоснабдевања регионалног подсистема „Рзав“

3. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Комплетно пословање и развој предузећа се у наредном периоду мора подредити унапређењу и развоју поверене делатности. Потребно је повећати степен доступности водоводне инфраструктуре, повећати квалитет, поузданост и стабилност испоруке воде свим корисницима.

Основни задатак ЈП „Рзав“ је да обезбеди непрекидну производњу и дистрибуцију хигијенски исправне воде комуналним предузећима у Ариљу, Пожеги, Лучанима, Чачку и Горњем Милановцу у количинама довољним да се подмире потребе свих корисника.

Од пуштања у рад регионалног водосистема "Рзав" (крајем 1993. године) корисницима је испоручено 380.000.000 кубика хигијенски исправне воде за пиће, што у потпуности оправдава постојање овог предузећа. Поузданог водоснабдевања града Чачка и општина Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац нема без водосистема "Рзав" и изградње акумулације "Сврачково".

Инвеститорски послови на изградњи бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково" у име и за рачун удружиоца средстава: Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Републичке дирекције за воде, града Чачка и општина Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац представљају велики задатак за ЈП „Рзав“. Завршетком изградње наведене бране и акумулација дугорочно ће бити решено водоснабдевање у граду Чачку и наведеним општинама.

3.1. Достигнути ниво развоја

Изградња система „Рзав“ је предвиђена у две фазе: I фаза капацитета 1.200 л/с и II фаза капацитета 2.300 л/с чисте воде за пиће.

До сада је изграђено следеће:

- Привремени водозахват на реци Рзав са пумпном станицом сирове воде;
- Цевовод сирове воде дужине 2.898 м;
- Постројење за прераду воде капацитета 1.200 л/с;
- Магистрални цевовод чисте воде са крацима за градове и пратећим објектима.

Укупна дужина магистралних цевовода је 75.835 м; Укупна запремина магистралних цевовода је 51.046 м³.

За све изграђене објекте издата је употребно дозвола.

У изградњу система у периоду 1987-1993. година уложено је 105 милиона долара.

Брана и акумулација „Ариље – профил Сврачково“

-Урађена су и усвојена сва планска и урбанистичка документа од надлежних органа Републике Србије и општина Ариље и Пожега укључујући и студију утицаја на околину;

-Урађени су сви главни пројекти за брану и акумулацију и извршена њихова стручна контрола;

-Утврђен је општи интерес за све објекте бране и акумулације (приступни пут, далековод, цевовод сирове воде, брану са прибранских објектима и језеро);

-Добијена је грађевинска дозвола за све објекте од надлежног министарства;

-У октобру 2009. године потписан је Основни Уговор о удруживању средстава за изградњу бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково". Удружиоци средстава су Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде (91,05%), општине Ариље и Лучани (0,78%), Пожега и Горњи Милановац (1,36%) и град Чачак (4,67%). Носилац инвеститорских послова ЈП "Рзав" Ариље;

-Процењена вредност 52,2 милиона ЕУРА без ПДВ-а односно 61,7 милиона ЕУРА са ПДВ-ом. Рок изградње 60 месеци;

Изградња бране и акумулације са улагањима:

-планска и пројектна документација, 25 милиона динара.

-експропријација: од 160 ха које треба трајно експроприсати, експропријација је завршена на 150 ха и исељено је 16 домаћинстава, 245 милиона динара;

-приступни пут и далековод 35kw (завршена и добијена употребна дозвола), 245 милиона динара;

-радови на изградњи бране и акумулације: 980 милиона динара;

-Трошкови стручног и пројектантског надзора и инвеститора: 100 милиона динара.

Закључно са 2016. годином укупно је уложено 1,6 милијарди динара или 15 милиона евра.

3.2. Циљеви и приоритети у развоју основне делатности

За завршетак I фазе потребно је изградити акумулацију и брану „Ариље – профил Сврачково“ и цевовод сирове воде од бране до постојеће пумпне станице „Шевељ“. Изграђено постројење за пречишћавање воде, магистрални цевовод чисте воде и сви кракови са припадајућим објектима до градских резервоара са наведеном акумулацијом обезбедиће непрекидну испоруку воде корисницима у количини од 1.200 л/с што је и предвиђено I фазом изградње.

Основним уговором о грађењу за изградњу бране и акумулације "Ариље-профил Сврачково" прибранских објеката, цевовода сирове воде и испоруку и уградњу опреме за регионални субсистем водоснабдевања "Рзав" Ариље предвиђен је рок за завршетак радова 60 месеци тј до априла 2017. године.

Спора динамика напредовања радова је последица изузетно малог обезбеђења финансијских средстава од стране Инвеститора и могућности финансирања из буџета Републике Србије у 2012, 2013, 2014 и 2015 години. Са Извођачем је продужен важећи рок извођења радова за 5 година, тј до априла 2022. године.

Стављање у функцију бране и акумулације Ариље-профил Сврачково" од 2022. године омогућило би потпуно искоришћење садашњих капацитета система „Рзав“ (1.200 л/с чисте воде за пиће) без бојазни од могућих рестрикција због појава сушних периода и малих водотока. То практично значи проналажање нових корисника система „Рзав“ (Аранђеловац, Топола, Краљево...) као што је и предвиђено планским документима Републике Србије.

Друга фаза предвиђа доградњу постројења бистрења и таложнице у оквиру постојећег постројења чиме се повећава капацитет на 2.500 л/с сирове воде, односно 2.300 л/с чисте воде. Тиме се, према процени, подмирују потребе постојећег конзумног подручја у наредних 20 година.

У складу са Средњорочним планом пословне стратегије и развоја ЈП „Рзав“ за период 2017 - 2021. година предвиђа се израда планске и пројектне документације и експропријација потребног земљишта за додатни цевовод чисте воде од постројења за прераду воде до Кратовске стене, дужине 15 км. Овај цевовод је предвиђен изградњом II фазе водосистема „Рзав“ како би се повећао капацитет система „Рзав“ на 2.300 л/с чисте воде али и за подизање сигурности у водоснабдевању прве фазе (алтернатива бетонском цевоводу).

За период 2022 - 2024. година планира се изградња наведеног додатног цевовода сирове воде од постројења за прераду воде до Кратовске стене.

Због непостојања акумулације, тј неадекватне употребе система „Рзав“, велике температурне разлике чисте воде (од 0 па до 23°C) изазивају велике температурне дилатације и деформације свих цевовода а поготово бетонског (цевовод од постројења за прераду воде до Кратовске стене) што доводи до процуривања на спојевима бетонских цеви. Главни разлог свих великих хаварија на систему „Рзав“ је пуцање бетонских цеви из горе наведеног разлога.

Потребно је одржати висок квалитета услуга, одговорност и висок степен професионалности сваког запосленог.

Очување постојећих природних вредности и заштита животне средине (изворишта водоснабдевања и зона санитарне зоне).

Успостављање централног информационог система у коме ће се правити базе података по свим струкама и целинама је веома важан задатак на коме се мора стално радити и усавршавати. Почев од хидрологије слива, квалитета сирове и чисте воде, геодезије, одржавања објеката и опреме, измена на терену, економских и правних послова, јавних набавки, информисању јавности и др.

3.3. Кључне активности потребне за достизање циљева

-Обезбеђивање финансијских средстава од стране Инвеститора (буџета Републике Србије и оснивача ЈП „Рзав“) довољних да испоштују динамику изградње бране и акумулације „Ариље – профил Сврачково“ која је саставни део Уговора о грађењу.

-Остваривање економске цене воде која ће омогућити потребне приходе и ликвидност предузећа за квалитетно обављање основне делатности, текуће одржавање и инвестиције (одрживи развој предузећа). Одлуком из 2013. године инвестиционо одржавање грађевинских објеката је искључено из цене воде. Мора се пронаћи начин финансирања израде планске и пројектне документације и експропријације потребног земљишта за додатни цевовод сирове воде.

-Јачање кадровских капацитета. Број запослених у ЈП „Рзав“ је са 78 запослених 2006. године смањен на 65 запослених 2016. године при чему је обим посла драстично повећан и мора се изнаћи решење пријема одређеног броја људи пре свега високвалификованих.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕДУЗЕЋА

4.1. Унапређење система управљања, руковођење и организације на нивоу предузећа

Према одредбама Закона о јавним предузећима директор предузећа, председник и чланови Надзорног одбора, морају да познају област корпоративног управљања.

Претпоставке за унапређење корпоративног управљања и остварење планова и циљева предузећа огледају се у примени принципа:

- транспарентности и доступности,
- ефикасности и благовремености,
- потпуности и тачности информација на свим нивоима, и
- друштвене одговорности.

Корпоративно управљање треба да обезбеди:

-ефикасну контролу финансијских и пословних активности предузећа ради заштите права и интереса оснивача и запослених и општег интереса,

-тачно и благовремено објављивање свих битних информација, нарочито податке о финансијском пословању, резултату предузећа и финансијским показатељима,

-менаџмент који је спреман и способан да осмисли и примени добру политику управљања која ће омогућити профитабилније пословање предузећа.

Унапређење корпоративног управљања подразумева едукацију кроз присуствовање семинарима, похађање специјализованих крусева, радионица, обуку и упознавање са примерима добре праксе корпоративног управљања и њихова примена у свим управљачким структурама са циљем побољшања пословања ефикасности и стицања добити.

4.2. Линије руковођења, надзора и контроле

Органи предузећа у складу са Законом о јавним предузећима и предложеним текстом новог Оснивачког акта - "Одлуке о оснивању јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље" су Надзорни одбор и Директор.

Будући да акт о Оснивању ЈП "Рзав" Ариље још није усаглашен и усвојен од стране свих оснивача у истоветном тексту (после чега би се на основу истог донео и Статут) и да је поступак усклађивања аката неопходно наставити до краја, до тог тренутка се примењују одредбе новог Закона о јавним предузећима, постојећег оснивачког акта и Статута ЈП "Рзав" Ариље које нису у супротности са истим.

Управни одбор предузећа је у марту 2016. године покренуо иницијативу за усклађивање нормативних аката ЈП "Рзав" Ариље са Новим Законом о јавним предузећима.

У том циљу Закључком Координационог тела из априла 2016. године формирана је Комисија за усклађивање нормативних аката ЈП "Рзав" Ариље састављена од по једног представника сваког од оснивача која треба да изради текст предлога оснивачког акта јавног предузећа - "Одлуке о оснивању Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље" и новог Статута.

Наведени предлог одлуке треба у истоветном тексту да усвоје сви оснивачи.

Управни одбор је наставио да обавља послове надзорног одбора прописане овим законом до именовања председника и чланова надзорног одбора у складу са новим законом и тај поступак је у току, сходно чему послове Надзорног одбора у Јавном предузећу "Рзав" Ариље обавља Управни одбор предузећа који чине три представника Министарства пољопривреде и заштите животне средине, два представника града Чачка и по један представник општине Ариље, Пожега, Лучани и Горњег Милановца и запослених. Управни одбор броји 10 чланова, један, четврти члан Управног одбора Министарства пољопривреде и заштите животне средине није именован.

Директора именују Скупштине локалних самоуправа свих оснивача Јавног предузећа „Рзав“ на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса.

4.3. Увођење стандардизованих процедура (ИСО)

Обавеза јавног предузећа је да у што краћем року успостави ИСО систем менаџмента квалитетом и системски метод за утврђивање, оцењивање и надзирање фактора ризика у производњи НАССР.

4.4. Базе података, интегрални информациони систем, ГИС технологија

ЈП „Рзав“ од 1996. године поседује централну базу података система даљинског управљања (СДУ). Овај систем управљања, чији је саставни део и репетиторски систем за радио пренос података и говора, је основ за квалитетан рад и испоруку воде свим међусобно врло удаљеним корисницима и његово стално унапређење и усавршавање је свакодневни посао стручне екипе ЈП „Рзав“.

У току је имплементација централног информационог система са финансијским и гис подсистемима.

5. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ

5.1. Оптимална структура и број радника

Средњорочним планом пословне стратегије и развоја ЈП „Рзав“ за период 2017 - 2021. година дефинисан је оптималан број запослених у наведеном периоду. Предвиђено је да 2021. године буде укупно запослен 71 извршилац.

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних места Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље (у даљем тексту: Правилник) предузеће има 78 извршилаца.

Повећање обима посла у периоду до 2027. године захтева да се број запослених повећа на 78 колико је и предвиђено Правилником.

По завршетку изградње бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково", крајем 2022. године извршиће се Измена и допуна Правилника због пријема нових радника (укупно 15) који ће бити посебна радна јединица - служба у оквиру Јавног предузећа "Рзав" Ариље. Истим ће се дефинисати опис нових радних места и број запослених по новој систематизацији ће се увећава са 78 на 93 извршиоца. Попуна нових радних места планира се у 2022. и 2023. години.

5.2. Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих профила

Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих профила потребно је вршити сваке године. Исто има за циљ професионално и одговорно руковођење, ефикасност органа управљања у најбољем интересу за предузеће и осниваче предузећа, повећање имовине предузећа и висок ниво транспарентности и јавности у пословању предузећа.

По основу наведеног обезбедиће се заштита права оснивача и интерес предузећа, коректан и равноправан третман оснивача, одговорност пословодства и органа управљања према оснивачима, транспарентност у раду и доношењу одлука, професионализам и ефикасна контрола над финансијским и пословним активностима предузећа.

5.3. Обезбеђење кадрова за ангажовање на сезонским или привремено повременим пословима

Због повећаног обима посла никада нису ангажована лица по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, ауторским уговорима и уговорима са физичким лицима. Расходи по овом основу нису планирани.

6. ПОЛИТИКА ЦЕНА ОСНОВНИХ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

6.1. Цене комуналних услуга на нивоу покрића свих трошкова

Чланом 25. Закона о комуналним делатностима дефинисана су основна начела на којима почива одређивање цена комуналних услуга:

1. примена начела „потрошач плаћа“,
2. примена начела „загађивач плаћа“,
3. довољности цене да покрије пословне расходе,
4. усаглашености цена комуналних услуга са начелом приступности,
5. непостојање разлике у ценама између различитих категорија потрошача, сем ако се разлика заснива на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге.

Иста треба да обезбеде правичност и одрживост цена комуналних услуга.

Елементи за одређивање цена комуналних услуга су:

1. пословни расходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима,
2. расходи за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре и набавку опреме, према усвојеним програмима вршиоца комуналне делатности на које је јединица локалне самоуправе дала сагласност,
3. добит вршиоца комуналне делатности.

Јединица локалне самоуправе је у обавези да прати кретање комуналних услуга, а нарочито усклађеност цена комуналних услуга са принципима утврђеним овим Законом.

Када се говори о цени воде из система "Рзав" треба имати у виду да је, са Изменама и допуном Правилника о рачуноводственим политикама Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље, које су донете на основу Закључка Координационог тела Јавног предузећа за водоснабдевање "Рзав" Ариље Број: 12/2013 од 25.04.2013. године и сагласности скупштина оснивача предузећа на Закључак, амортизација грађевинских објеката чија је изградња финансирана из удружених средстава индиректно искључена (*као елемент за одређивање цене комуналних услуга*) из калкулације цене воде.

Обрачуната амортизација грађевинских објеката покрива се из прихода по основу условљених донација (*рачун 641*), којим је исказано укидање одложених прихода и примљених донација (*рачун 495*).

Са променом рачуноводствене политике, напуштањем капиталног приступа и опредељењем за приходовни приступ, предузеће је изашло из зоне губитка, по основу обављања основне делатности и у финансијским извештајима од 2013. године исказује пословну добит.

Последња сагласност на увећање цене воде из система "Рзав" са 9,63 дин/м³ на 9,97 дин/м³ од стране оснивача предузећа добијена је 1. новембра 2012. године.

Према калкулацији, по основу пројекције просечних, месечних оправданих трошкова производње и дистрибуције воде и планиране просечне месечне дистрибуције воде за пиће стварна цена коштања м³ воде из Система "Рзав" за 2017. годину износи 10,50 дин/м³.

Са ценом воде од 10,98 дин/м³, која је уграђена у Програм пословања за 2017. годину и њеном применом од 1. јула 2017. године, предузеће по основу обављања основне делатности остварује добит.

У периоду од 2018. до 2021. године нове цене воде, у 2019. години 12,00 дин/м³, у 2020. години 12,50 дин/м³, а у 2021. години 13,00 дин/м³ обезбеђују економску ефикасност постројења за сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде и остварују финансијску аутономију предузећа тако што покривају просечне месечне трошкове производње.

Добит по основу обављања основне делатности и добит по основу вршења инвеститорских послова омогућује да се у потпуности покрије губитак из ранијих година, који у билансу стања на дан 31.12.2016. године износи 57.402.000 динара.

У 2021. години остварена добит омогућује да део добити усмери у одржив развој предузећа. Сагласност на одлуку о расподели добити доносе оснивачи предузећа.

Изградња бране и акумулације "Ариље" на профилу "Сврачково", њен завршетак који се планира крајем 2022. године условљава знатно веће трошкове, пре свега трошкове амортизације, накнаде зарада и остала лична примања радника који ће бити запослени и формацијски припадати брани "Ариље".

Цена коштања од 2023. године и наредних година биће знатно већа у односу на пројекцију цене која за 2021. годину износи 12,04 дин/м³.

Извод из студије оправданости изградње бране и акумулације "Ариље" на профилу "Сврачково" указује на следеће:

"У зависности од планиране цене капитала (0% до 6%) и дужине периода експлоатације (30 и 50 година) економска цена воде на прагу постројења за пречишћавање воде би се кретала у интервалу од 4,36 до 14,15 дин/м³, односно од 0,05 до 0,17 ЕУР/м³".

"Према анализама рађеним у оквиру ове студије, количина воде коју 5 градова западне Србије (Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац) троше 2010. године износи 650 л/с (просечна годишња вредност), 2040.-те године та количина износи 1.215 л/с, а 2044. године 1.305 л/с, колико износи капацитет акумулације Сврачково".

Јавно предузеће "Рзав" Ариље у 2016. години је произвело и испоручило својим корисницима 15.541.222 м³ хигијенски исправне воде за пиће, што износи 491,5 л/с.

Цена воде из система "Рзав", по којој ће бити фактурисне испоручене количине воде, да би се покрили сви трошкови пречишћавања и дистрибуције воде, у знатној мери је везана за пројектован физички обим производње у плану пословне стратегије и развоја за период 2017 - 2027. година.

Физички обим производње

Год.	АРИЉЕ		ПОЖЕГА		ЛУЧАНИ		ЧАЧАК		ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ		УКУПНО		Сирова	
	План	Прос	План	Прос	План	Прос	План	Прос	План	Прос	План	Прос	План	Прос
	м³	l/s	м³	l/s	м³	l/s	м³	l/s	м³	l/s	м³	l/s	м³	l/s
2017	1.149.206	36	2.405.894	76	1.353.888	43	8.568.288	272	1.932.336	61	15.409.612	489	16.205.616	514
2018	1.160.698	37	2.429.953	77	1.367.427	43	8.653.971	274	1.951.659	62	15.563.708	494	16.357.457	519
2019	1.174.626	37	2.459.112	78	1.383.836	44	8.757.819	278	1.975.079	63	15.750.473	499	16.537.996	524
2020	1.191.071	38	2.493.540	79	1.403.210	44	8.880.428	281	2.002.730	63	15.970.979	505	16.801.470	531
2021	1.205.364	38	2.523.462	80	1.420.048	45	8.986.993	285	2.026.763	64	16.162.631	513	16.954.600	538
2022	1.217.418	39	2.548.697	81	1.434.249	45	9.076.863	288	2.047.031	65	16.324.257	518	17.156.794	544
2023	1.232.027	39	2.579.281	82	1.451.460	46	9.185.785	291	2.071.595	66	16.520.148	524	17.379.196	551
2024	1.249.275	40	2.615.391	83	1.471.780	47	9.314.386	295	2.100.597	66	16.751.430	530	17.672.759	559
2025	1.264.266	40	2.646.776	84	1.489.441	47	9.426.159	299	2.125.805	67	16.952.448	538	17.833.975	566
2026	1.276.909	40	2.673.244	85	1.504.336	48	9.520.421	302	2.147.063	68	17.121.972	543	17.995.193	571
2027	1.292.232	41	2.705.323	86	1.522.388	48	9.634.666	306	2.172.827	69	17.327.436	549	18.176.480	576

6.2. Део цене производа намењен за развој

Према члану 26. Закона о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС", бр. 88/11) елементи за одређивање цена комуналних услуга су пословни расходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима, расходи за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре и набавку опреме према усвојеним програмима и плановима вршиоца комуналне делатности на које је јединица локалне управе дала сагласност, као и добит вршиоца комуналне делатности.

Цена воде за пиће као новчана вредност испорученог производа директно утиче на приход предузећа. Увећање цене потребно је ради оптимизације ресурса предузећа и континуитета испоруке квалитетне воде за пиће грађанима и привреди - општинама оснивача и граду Чачку.

Планиране цене омогућују да пословни приход покрије трошкове производње у периоду 2017 - 2022. години.

За реконструкцију изграђених грађевинских објеката, инвестиционо одржавање и набавку опреме обезбеђена су средства из амортизационог фонда.

Део средства обезбеђен је наплатом репрограмираног дуга из 2011. године.

Развојни програм (капиталне инвестиције) за обављање основне делатности преноси се на виши ниво – локалне самоуправе и финансирање из буџета.

6.3. Примена принципа "једна услуга - једна цена"

У складу са прописаним начелима из Закона о комуналним делатностима, начело "једна услуга - једна цена" захтева укидање различитих тарифа по категоријама и корисницима.

Како је цена воде за пиће идентична према свим купцима воде из система "Рзав", јавним комуналним предузећима свих оснивача, наведено начело је испоштовано.

Цена воде је јединствена.

6.4. Границе приступачности просечног рачуна у односу на реалну куповну моћ становништва

Начело "приступачности цена" према Закону о комуналним делатностима треба да обезбеди "економске цене - али до границе коју грађани могу да плате".

Граница приступачности просечног месечног рачуна воде за пиће, према методологији максималне границе оптерећења породичног домаћинства, је 3% просечне нето зараде у општини, односно граду према званично објављеном статистичком податку.

Имајући у виду да је цена воде из система за водоснабдевање "Рзав" иницијална, да цену воде према крајњим корисницима, домаћинствима и привреди у општинама и граду Чачку дефинишу њихова јавна комунална предузећа и да је цена воде ЈП "Рзав" ниска у односу на цену према корисницима начело "приступачности цена" се у потпуности поштује. Диспаритет између цене м³ воде за пиће из система "Рзав" и цена комуналних предузећа доста је висок и познат је свим јединицама локалне самоуправе.

7. ОКВИРНИ ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА И ИНВЕСТИЦИОНА ПОЛИТИКА

7.1. Структура капиталних улагања и оквирни прерачун вредности ових улагања

Капитална улагања за период 2017 – 2027. година планирана су у износу од 9.886.124.000 динара.

р.б.	Капитална инвестиција	Оквирна вредност
1.	Изградња бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково"	6.651.266.000
2.	Израда планске и пројектне документације, експропријација непокретности и изградња другог магистралног цевовода чисте воде од фабрике у Ариљу до Кратовске стене	2.995.480.000
3.	Радови на реконструкцији и санацији изграђених објеката	81.250.000
4.	Набавка (замена) опреме и дотрајалих возила	158.128.000
	УКУПНО:	9.886.124.000

7.2. Капиталне инвестиције са којима се аплицира за бесповратна средства из међународних или националних фондова

Капиталне инвестиције са којима се аплицира за бесповратна средства из међународних или националних фондова се не планирају.

7.3. Инвестиције у објекте комуналне инфраструктуре предвиђене за финансирање из удружених средстава, Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Републичке дирекције за воде, града Чачка и општина Ариље, Пожега, Лучани и Горњи Милановац

р.б.	Капитална инвестиција	Оквирна вредност
1.	Изградња бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково"	6.651.266.000
2.	Израда планске и пројектне документације, експропријација непокретности и изградња другог магистралног цевовода чисте воде од фабрике у Ариљу до Кратовске стене	2.995.480.000
	УКУПНО:	9.646.746.000

7.4. Финансирање замене опреме и дотрајалих возила као и инвестиционог одржавања комуналних објеката из цене воде

р.б.	Капитална инвестиција	Оквирна вредност
1.	Радови на реконструкцији и санацији изграђених објеката	81.250.000
2.	Набавка (замена) опреме и дотрајалих возила	158.128.000
	УКУПНО:	239.378.000

8. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА

8.1. Мере предвиђене годишњим програмом пословања за 2017. годину

Планиране активности, као и предходних година прате ризици који у значајној мери могу довести до неостварења планираних задатака, циљева који су Програмом пословања за 2017. годину постављени.

За уредну испоруку хигијенски исправне воде за пиће, корисницима воде из Система "Рзав" потребна је довољна количина воде у реци Рзав.

Неповољни хидрометеоролошки услови у 2011. 2012. и 2013. и 2015. години, нису стварали веће проблеме у водоснабдевању. Локална изворишта ЈКП "Зелен" Ариље, ЈКП "Водовод" Чачак и ЈКП "Горњи Милановац" Горњи Милановац се одржавају и користите све време, а не само у периоду рестрикције.

У вршењу основне делатности (производња и дистрибуција воде ЈКП у Ариљу, Пожеги, Лучанима, Чачку и Горњем Милановцу) ризик увођења рестрикције у испоруци воде у летњем периоду је евидентан. Разлог је мали водостај и протикај на реци Рзав када

количине воде падају испод 1.400 л/с, а потрошња расте. Решење је у проглашењу ванредне ситуације у граду Чачку и општинама Ариље, Пожега, Лучани и Горњем Милановцу после чега се забрањује ненаменско трошење воде. Појачан рад локалног изворишта у Чачку обезбеђује додатну количину од 100 л/с воде која се може прерасподелити другим општинама. ЈП "Рзав" може предузети меру смањења одрживог протицаја (биолошког минимума) у реци која се може спровести након добијања сагласности од Министарства пољопривреде и заштите животне средине - Републичке дирекције за воде.

Планско и превентивно одржавање опреме на привременом водозахвату, цевовода сирове воде, постројења за пречишћавање воде, магистралног цевовода чисте воде са пратећом опремом, опреме у мернорегулационим блоковима, контролисан проток воде у цевоводу и реализација инвестиција из сопствених средстава су неопходни за стабилност и очување система.

Висок степен наплате треба очувати и у 2017. години.

За активности на изградњи бране и акумулације "Ариље-профил Сврачково" изузетно је битно поштовање динамике од стране извођача радова. Уколико се у потпуности утроше обезбеђена средства у 2017. години отвара се простор за додатна средства, знатно већа него што су пројектована Буџетом Републике Србије за 2017. годину.

За изградњу бране и акумулације "Ариље - профил Сврачково" Буџетом Републике Србије за 2017. годину у 2018. години планирано је 400.000.000 динара, а у 2019. години 450.000.000 динара, што је знатно мање у односу на динамички план извођача, којим се радови завршавају крајем 2022. године.

8.2. Циљане вредности и оквири за реализацију на средњи рок

Остварење плана дистрибуције воде, испоруке хигијенски исправне воде за пиће, корисницима воде из Система "Рзав" и динамика увећања цене воде омогућују да се из прихода од воде покрију трошкови захватања воде из живог тока реке и трошкови пречишћавања и дистрибуције воде.

Пројектован приход од воде омогућује да се из средстава амортизационог фонда у значајној мери обезбеде средства за текуће инвестиционо одржавање некретнина, постројења и опреме и набавка нове опреме. Са репрограмираним дугом из 2011. године, за инвестиције из сопствених средстава обезбеђено је 136.000.000 динара.

Изградња бране и акумулације „Ариље – профил Сврачково“ ће на крају средњорочног периода ући у завршну фазу што значи да ће у наведеног периода бити потребно да се обезбеди укупно 5.138.025.000 динара.

В.Д. Директора
Владимир Петровић
[Signature]

Управни одбор ЈП за водоснабдевање "Рзав" Ариље
Број: 396-1/2017, Дана: 06.04.2017. године

Председник
Управног одбора,
Обрад Павловић
[Signature]